ВИСНОВОК
антикорупційної експертизи проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час»

Картка проєкту

Розробник проєкту постанови: Міністерство економіки та довкілля України	Мета проєкту постанови – продовження до 01 лютого 2027 року строку дії рішень про визначення підприємств, установ, організацій критично важливими для функціонування економіки, забезпечення життєдіяльності населення та забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань в особливий період, а також строку дії бронювання їх військовозобов'язаних працівників	Проєкт постанови надіслано відповідно до § 37^2 Регламенту Кабінету Міністрів України

Резюме антикорупційної експертизи

За результатами антикорупційної експертизи проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час» (далі – проєкт постанови) Національне агентство ідентифікувало корупціогенний фактор, а саме:

необґрунтоване встановлення переваг для окремих юридичних осіб внаслідок відсутності належного правового врегулювання перехідного періоду та запровадження відмінних умов продовження строку дії рішень про визначення підприємств, установ, організацій критично важливими залежно від дати закінчення строку їх дії, що створює передумови для нерівного підходу до суб'єктів господарювання, які перебувають у порівнюваних правових умовах.

Опис виявленого корупціогенного фактора

I. Необґрунтоване встановлення пільг, переваг або інших привілеїв для фізичних (юридичних) осіб

Підпунктом 1 пункту 1 проєктом постанови пропонується продовжити до 01 лютого 2027 року:

- строк дії рішень про визначення підприємств, установ, організацій критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, а також рішень про визначення підприємств, установ, організацій критично важливими для забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань в особливий період, *які є чинними на день набрання чинності цією постановою та строк дії яких закінчується до 31 грудня 2026 р.* (включно);

- строк дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації, наданих засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг військовозобов'язаним працівникам підприємств, установ, організацій, критично важливих для функціонування економіки та забезпечення

Національне агентство з питань запобігання корупції
№220-09/73321-26 від 13.11.2026
Підписувач Корнелюк Микола Васильович
Сертифікат 04AF212836405D9904000000D80F39004272F000
Дата підписання 13.11.2026

життєдіяльності населення в особливий період, *які є чинними на день набрання чинності цією постановою*.

Водночас у пояснювальній записці зазначено, що необхідність короткострокового продовження строку дії відповідних рішень *зумовлена початком функціонування Координаційного центру з організації бронювання* військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час, утвореного відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.10.2026 № 1328 «Деякі питання організації бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час» (далі – постанова № 1328), а також здійсненням ним невідкладних заходів щодо *розгляду та узгодження пропозицій державних органів стосовно оновлення критеріїв визначення підприємств, установ та організацій критично важливими для галузі* національної економіки чи забезпечення потреб територіальної громади.

Отже, метою запропонованого правового регулювання є забезпечення безперервності функціонування критично важливих підприємств, установ, організацій протягом перехідного періоду, пов'язаного з переглядом відповідних критеріїв та забезпеченням належної організації оновлених процедур бронювання військовозобов'язаних.

Водночас аналіз положень пункту 1 проєкту постанови свідчить про неповноту правового регулювання відносин, на врегулювання яких спрямований зазначений проєкт.

Так, запропонований механізм продовження строку дії рішень про визначення підприємств, установ, організацій критично важливими поширюється виключно на рішення, чинні на день набрання чинності постановою, проєкт якої розроблено.

Натомість проєкт постанови не врегульовує питання щодо підприємств, установ, організацій, строк дії відповідних рішень стосовно яких закінчився у період після набрання чинності постановою № 1328, але до набрання чинності відповідної постанови.

При цьому відповідно до підпункту 1 пункту 3 постанови № 1328 рішення про визначення підприємств, установ, організацій критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, які є чинними станом на дату набрання чинності цією постановою, залишаються чинними протягом строку, на який вони прийняті, крім тих, які було скасовано відповідно до абзацу третього пункту 2 цієї постанови.

Таким чином, підприємства, установи, організації, рішення щодо яких залишалися чинними на дату набрання чинності постановою № 1328, можуть опинитися в різних правових умовах залежно виключно від дати закінчення строку дії відповідного рішення та дати набрання чинності постанови, проєкт якої розроблено.

Зокрема, підприємства, строк дії рішень щодо яких закінчиться після набрання чинності постанови, матимуть можливість зберегти відповідний статус до 01 лютого 2027 року, тоді як підприємства, строк дії аналогічних рішень щодо

яких закінчився незадовго до набрання нею чинності, такої можливості не матимуть.

Як наслідок, відсутність належного перехідного правового регулювання створює ризик виникнення ситуацій, за яких збереження відповідного статусу та можливості бронювання військовозобов'язаних працівників залежатиме не від фактичної відповідності підприємства встановленим критеріям, а від моменту закінчення строку дії раніше прийнятого рішення.

Зазначене з огляду на відсутність обґрунтування необхідності встановлення такого розмежування зумовлює порушення сталості державної політики, сприяє створенню умов для дискримінації суб'єктів господарювання, а також не забезпечує ефективного досягнення мети в частині забезпечення безперервності функціонування критично важливих підприємств, установ, організацій.

Також запропоноване державне регулювання може сприяти виникненню корупційних практик, пов'язаних із неправомірним впливом на уповноважених осіб, з метою забезпечення збереження підприємствами, установами, організаціями статусу критично важливих.

Рекомендація НАЗК:

доопрацювати пункт 1 проєкту постанови шляхом запровадження єдиного та юридично визначеного механізму:

- продовження і поновлення дії рішень про визначення підприємств, установ, організацій критично важливими протягом перехідного періоду, пов'язаного з переглядом відповідних критеріїв, зокрема, передбачити поширення такого механізму на рішення, строк дії яких закінчився в період з дня набрання чинності постановою № 1328 до дня набрання чинності відповідної постанови, за винятком рішень, скасованих з підстав, не пов'язаних із закінченням строку їх дії;

- продовження і поновлення з дня набрання чинності відповідної постанови відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації, строк дії яких закінчився у зв'язку із закінченням строку дії відповідних рішень, з урахуванням визначених законодавством умов бронювання військовозобов'язаних та без поширення дії такого поновлення на правовідносини, що виникли до набрання чинності постановою.

Висновок:

проєкт постанови містить корупціогенний фактор та потребує доопрацювання з урахуванням наданої рекомендації.

В.о. Голови Національного агентства
з питань запобігання корупції **Микола КОРНЕЛЮК**